

Vergaderjaar 2024–2025

30 872

Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 304

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2024

Met veel interesse heb ik kennisgenomen van de oproep van meerdere brancheorganisaties uit de plasticeten om een circulaire plasticafval op te richten om met elkaar, overheid en plasticsector, tot een circulair-plasticakkoord te komen. In deze brief wordt, zoals verzocht door de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat,¹ een eerste reactie gegeven op de oproep.

Allereerst is het kabinet zich ervan bewust dat de plasticsector in Europa en in Nederland zich in een moeilijke situatie bevindt. De mondiale concurrentiepositie van de Europese plasticmarkt staat onder druk bij zowel de productie van virgin plastic als de recycling van plastic afval. Het afgelopen jaar zijn meerdere plasticrecyclingbedrijven failliet gegaan. Het is dus zaak dat we structureel iets gaan veranderen aan de markt voor circulair plastic. En hierbij is het belangrijk om een gebalanceerd en ambitieus pakket aan maatregelen te nemen. Er bestaat helaas geen simpele oplossing. Om die reden bespreekt het Ministerie van IenW graag met de sector op welke wijze een circulaire plasticafval kan bijdragen als klankbord voor het gehele plasticbeleid.

Daarom treft het kabinet ook een combinatie van verschillende maatregelen.

Op Europees niveau spant het kabinet zich in voor beleid voor duurzame koolstof (recycelat, duurzame biograndstoffen en CO₂) in de chemie. Nederland heeft samen met andere lidstaten via een Joint Statement² de Europese Commissie opgeroepen te komen met een samenhangend beleidspakket om het gebruik van duurzame koolstof in de chemie te stimuleren. Een breed Europees pakket voor duurzame koolstof is essentieel voor het creëren van een koploperspositie in de groene chemie,

¹ Uw kenmerk 2024Z18277/2024D45871

² https://www.government.nl/binaries/government/documenten/publications/2024/04/15/joint-statement-on-a-european-sustainable-carbon-policy-package/Joint+Statement+_A4_Print.pdf

waarbij een gelijk speelveld wordt geborgd en het concurrentievermogen van de Nederlandse chemische industrie wordt versterkt.

Om de recycelaatmarkt en de circulaire plastic keten te verbeteren heeft Nederland in het kader van de wetsvoorstellen uit het EU Actieplan Circulaire Economie (waaronder de Europese Verpakkingenverordening en de Verordening circulaire voertuigen) steeds actief gepleit voor ambitieuze doelstellingen voor het verplicht toepassen van recycelaat én biograndstoffen en ook richting de huidige Europese Commissie blijft Nederland deze boodschap uitdragen, om de vraag naar recycelaat en biograndstoffen te versterken, hoogwaardige recycling te stimuleren, CO₂-emissies te reduceren en de afhankelijkheid van derde landen te verminderen.

Ook bespreekt het kabinet met de Commissie welke mogelijkheden er zijn om de polymeer- en recycelaatproductie beter te ontwikkelen en te beschermen. De Europese Commissie komt naar verwachting begin volgend jaar met een Clean Industrial Deal, die onder andere strekt tot verduurzaming en versterking van de (chemische) industrie in de EU.

Nationaal werkt het kabinet aan de vormgeving van een visie en een transitiepad voor het gebruik van duurzame koolstof in de chemie. Het kabinet kijkt hierbij hoe het gebruik van duurzame koolstof in de chemie kan bijdragen aan de klimaat- en circulaire doelen en groene groei kan stimuleren. Daarnaast neemt het kabinet maatregelen om de recycelaatmarkt te verstevigen, namelijk met een circulaire plasticnorm en een plastic heffing. Hierbij is het kabinet zich bewust van de economische consequenties die dit kan hebben. Daarom zal het kabinet de sector ook bij de verdere uitwerking intensief blijven betrekken. Daarnaast is het kabinet van mening dat het instrument van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moet worden verbeterd en ook voor meer productgroepen kan worden ingevoerd. Hier is het kabinet dan ook mee bezig.

Op zowel nationaal als internationaal niveau werkt het ministerie binnen de eigen bevoegdheid aan de ervaren knelpunten ten aanzien van de einde-afvalstatus. Zo is er informatie beschikbaar voor de beoordeling die bedrijven kunnen doen (Afvalstof of niet-afvalstof - Afval Circulair) en rondt het ministerie eind dit jaar de handreiking voor de einde-afvalstatus voor pyrolyseolie af. Verder wordt samen met de betrokken decentrale overheden en instanties gewerkt aan kennisontwikkeling en -deling, en het verduidelijken van procedures voor bedrijven. Hiervoor wordt onder leiding van Omgevingsdienst-NL het Kennisplatform «Afval of niet» opgezet. Naar verwachting is het platform begin volgend jaar operationeel.

Tot slot stelt het kabinet financiële middelen uit het Klimaatfonds ter beschikking om met circulair plastic CO₂-reductie te realiseren. In totaal is € 267 miljoen aan subsidies geoormerkt om de sector te helpen bij de transitie naar circulair plastic. De subsidies zijn onder meer bedoeld voor het doen van investeringen voor het opschalen van inzamel- en recyclecapaciteit van circulair plastic.

Het kabinet werkt op dit moment aan maatregelen om de plastic keten circulair te maken. Uiteraard is het van groot belang om de sector hierbij goed te betrekken. In verschillende gremia vindt al overleg plaats over (onderdelen van) het plasticbeleid, maar de petitie vraagt om meer. Ik neem dan ook graag de uitnodiging aan voor het opzetten van een

circulaire plastictafel en zal samen met de sector bekijken op welke wijze de overlegstructuur verder kan worden verstevigd als klankbord voor het gehele plasticbeleid.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
Ch.A. Jansen